

WerkSaam Westfriesland

De kerntaak van WerkSaam is het ontwikkelen en aan het werk helpen van werkzoekenden en het goed bedienen van werkgevers die op zoek zijn naar (tijdelijke) arbeidskrachten. Voor mensen voor wie een baan op de arbeidsmarkt (nog) niet haalbaar is, is er werk in de leer-werkbedrijven van WerkSaam. Als werk (nog) niet mogelijk is verstrekt WerkSaam een uitkering. WerkSaam voert de beleidsontwikkeling, -vaststelling en -uitvoering van de volgende wettelijke en daarvan afgeleide regelingen uit:

- a. Participatiewet
- b. Wet sociale werkvoorziening (WSW)
- c. Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers (IOAW)
- d. Wet inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
- e. Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)
- f. Aanpak laaggeletterdheid: Wet educatie en beroepsonderwijs (alleen volwasseneneducatie)

Daarnaast voeren wij in opdracht van de 7 Westfriese gemeenten de Wet inburgering 2021 uit.

1.	Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen voor komende jaren die van invloed zijn op de taken en de middelen? Autonome ontwikkelingen – invloed op taken - <u>Implementatie van de Participatiewet in Balans</u> Voor de implementatie van de Participatiewet in Balans is onder andere lokaal beleid nodig voor ondersteuning in de vorm van maatschappelijke participatie. Hier ligt een belangrijke verbinding met het gemeentelijke welzijns- en WMO-beleid. - <u>Aanpassing maatregelenbesluit socialezekerheidswetten</u> Deze aanpassing moet zorgen voor harmonisatie en meer evenredigheid van het maatregelenbeleid in de sociale zekerheid. - <u>Wet van school naar duurzaam werk</u> Scholen, doorstroompunten en WerkSaam krijgen hiermee meer mogelijkheden om jongeren te ondersteunen bij de overgang van school naar werk en het behoud van werk. - <u>Uitbreiding arbeidsmarktinfrastructuur</u> Een inrichting van de arbeidsmarktinfrastructuur waarin niemand verdwaalt en iedereen die dat nodig heeft toegang krijgt tot passende ondersteuning. - <u>Blijvend veranderende doelgroep</u> De groep uitkeringsgerechtigden die nu een beroep op bijstand doet heeft een forse afstand tot de arbeidsmarkt en daardoor veel begeleiding nodig. Autonome ontwikkelingen – invloed op middelen - <u>Verhoging taakstelling beschut werk</u> De taakstelling beschut werk wordt ieder jaar verhoogd, WerkSaam wordt door de gemeenten deels gecompenseerd voor de uitvoeringstekorten van beschut werk. - <u>Bijdrage DeSom</u> De bijdrage van WerkSaam aan DeSom voor de basisdienstverlening stijgt in 2026 explosief als gevolg van gestegen kosten van licenties, de manier van kostentoerekening en de gehanteerde verdeelsleutel.
----	--

	WerkSaam heeft in deze Kadernota geen nieuw beleid / ambitie en gewenste ontwikkelingen van GR opgenomen. Met de komst van de Participatiewet in Balans en de vraag vanuit gemeenten om bezuinigingsscenario's uit te werken is dat niet passend.
2.	Wat betekenen deze ontwikkelingen voor het financiële meerjarenperspectief? De uitvoering van de nieuwe en gewijzigde wetgeving vindt plaats binnen de bestaande middelen. Voor eventuele extra taken die hieruit voortvloeien worden gemeenten door het Rijk financieel gecompenseerd. De dienstverlening aan de blijvend veranderende doelgroep kan nog vanuit de bestaande (re-integratie) budgetten worden opgevangen, onder andere door gebruik te maken van verschillende subsidiestromen. Voor de taakstelling beschut werk is vanaf de begroting 2021 afgesproken dat gemeenten € 6.000 (prijspeil 2021) per Fte beschut werk bijdragen in het tekort. Ondanks deze bijdrage resteert een tekort. De bijdrage van WerkSaam aan DeSom stijgt in 2026 met € 757.000 naar € 1.494.000 voor de basisdienstverlening. Door WerkSaam is verzocht om een heroverweging van de kostentoerekening die recht doet aan de gemaakte afspraken. Besluitvorming op de Kadernota 2026 van DeSom moet nog plaatsvinden, waardoor enig voorbehoud gemaakt wordt.
3.	Dekkingsmogelijkheden De dekking is geregeld binnen de bestaande middelen en aanvullend ter beschikking gestelde (en te stellen) middelen vanuit het Rijk. Dit kan wel inhouden dat er in de toekomst keuzes gemaakt moeten worden met betrekking tot het ambitieniveau van de dienstverlening van WerkSaam.
4.	Gevolgen voor de gemeentelijke bijdrage De gevraagde gemeentelijke bijdrage stijgt met € 2.358.000 naar € 17.508.000. Dit wordt veroorzaakt door de indexatie (€ 1.532.000), de hogere kosten van DeSom (€ 757.000) en de verhoging van de taakstelling beschut werk (€ 69.000).
5.	Effecten op weerstandsvermogen Er zijn geen effecten op het weerstandsvermogen van WerkSaam. Dit blijft gehandhaafd op een weerstandsratio rond de 1,0.
6.	Sturingsmogelijkheden van de gemeenteraad op de kadernota: waar ligt nog financiële ruimte? Zijn er nog beleidsmatige of financiële keuzes te maken? Aan welke 'knoppen' kunnen raadsleden draaien? Beleidsmatige keuzes kunnen voortvloeien uit de implementatie van met name de Participatiewet in Balans. Op het moment van schrijven van de Kadernota zijn er nog steeds veel onduidelijkheden over de ontwikkelingen van deze wet. WerkSaam neemt dit ook mee in het nieuwe meerjarenbeleidsplan waarover u begin 2025 om input zal worden gevraagd. WerkSaam gaat er van uit dat de uitvoering van de nieuwe en gewijzigde wetgeving kan plaatsvinden binnen de huidige budgetten, tenzij het ambitieniveau van de gemeenten rondom de invulling van participatie afwijkt van hetgeen WerkSaam kan bieden. In dat geval volgt een apart voorstel. De instroom in de uitkering en de veranderende doelgroep is nauwelijks beïnvloedbaar. De uitstroom uit de uitkering is voor een deel wel beïnvloedbaar. Een hoge uitstroom leidt tot een verlaging van de uitkeringslasten, wat in voorgaande jaren heeft geleid tot

	forse overschotten op de BUIG-gelden. Snijden in de begroting zal consequenties hebben voor de uitstroom uit de uitkering en daarmee op de overschotten op de BUIG (die voor gemeenten vrij besteedbaar zijn).
7.	Op welke wijze is omgegaan met het bezuinigingsvraagstuk? De vraag vanuit de gemeenten om te komen met bezuinigingsscenario's werd al langere tijd verwacht. WerkSaam heeft deze periode gebruikt om daar op voor te sorteren. De afgelopen jaren zijn veel maatregelen getroffen die de bedrijfsvoering van WerkSaam efficiënter hebben gemaakt, zoals bijvoorbeeld het project WerkSaam 2028, de inzet van technologie, verduurzaming van het pand, het stop zetten van Horizontaal Toezicht, het opheffen van de Verlonings B.V. en de opzet van de nieuwe organisatiestructuur. Daarnaast heeft WerkSaam regionaal met de sociaal ontwikkelbedrijven afspraken gemaakt over eerlijke prijzen voor onze dienstverlening en zijn we effectief in het binnenhalen van subsidies die we inzetten voor een deel van onze reguliere bedrijfsvoering. Na een brede inventarisatie van bezuinigingsscenario's heeft WerkSaam een afweging gemaakt waarbij het volgende afwegingskader is gehanteerd: - Werken (participeren) loont! Het heeft een positieve invloed op zelfwaardering en eigenwaarde, gezondheid en welzijn van onze cliënt en uw inwoner, verkleint de kans op schulden, leidt tot daling van de criminaliteit en overlast. - Zo min mogelijk effect op de dienstverlening aan cliënten (en daarmee het voor gemeenten vrij besteedbare overschot op de BUIG). - Geen zware bezuinigingen bij onzekerheid over rijksmiddelen, voor onder andere de instandhouding van de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven wordt budget beschikbaar gesteld. - Een structureel sluitende begroting. - Binnen relatie korte termijn haalbaar. - Binnen eigen begroting, inclusief reserves. Vanuit deze afweging is u een uitwerking voorgelegd voor een bezuinigingsscenario van 3 tot 5 procent en een bezuinigingsscenario van 7%.